

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE LEGE. ET OBITER DE LIBERTATE CHRISTIANA
ASERTIONES THEOLOGICAE, AD PROMAM
studiorum renouationem Anni 1573. in disputationem
proposenda in Archiepiscopali Collegio Societatis ...**

**Broich, Willem von dem
Lupsius, Johann**

Moguntiae, 1573

De abrogatione legis veteris, et iudicialiu[m] præceptoru[m] distinctio[n]e.
Cap. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46889)

Stremo ne vinum biberent, ne contaminarentur in mortibus civium suorum; pontifex
ne super patre & matre quidem, et alia multa. Quæ omnia futurorum ymbra fuerunt, pro-
pus autem Christi: quare eo adveniente, non solum deserunt esse in usu, verum etiam facti
sunt vtenibus mortifera.

De abrogatione legis veteris, et Iudicialium præceptorum distinctione. Cap. 15

158. *IT*A tamen ut aduentum Christi, non eius natiuitate, neq; passione, resurrex-
ione, & ascensione atq; etiam spiritus sancti missione; verum Euangelij diuulgatione
tiamur; ut quemadmodum loquitur *D. August.* Synagoga sepeliretur cum bonis,
quis forte caremonias illas pares fuisse cum gentium idololatria suspicaretur. Vide ergo
exacte considera discrimen inter tria præceptorum legis ab initio commemorata genera
profus enim, & eo quo iam diximus modo, abrogata caremonialia; moralia nullo pacto.

159. *FINGITUR* quidem ab aduersariorum nostrorum ducibus nescio quæ
rogationis modus; ut & hic habeant quod obstrepent communi & receptæ in Ecclesiæ
doctrinæ; quanquam non hic forte præcipuus finis, sed ut viuant anomi, & fiat illud quod
scriptum est, *Vnusquisq;* quod sibi bonum videbatur, hoc faciebat. Vertunt se in varias
partes: difficiles fatentur exitus: deleri de cordibus non posse a seuerant, quod præcepta
legis præscribunt: obedientiam manere confirmant; & tamen legem hac parte sublatam
audient, quia quod aduersus eam deliquimus Christus passione sua sustulit, satis accedens
videlicet pro nobis.

160. *IN* cuius quæso mentem vnq; incidit, ut suspicaretur se lege solutum, propter
quod a peccatis absolutus esset? Quotidie ut audio & bene & male soluitur lex; quia quo-
tidie hominum malitia soluitur, et quotidie Dei benignitate soluitur; & apiat qui potest.

161. *ALII* qui plus sapere se arbitrantur, aiunt legis inuiolabilem manere doctrinam
admonitionem, obiurgationem, correctionem, & ad omne opus bonum formationem: Sed
constringendæ conscientiæ vigorem, imperiosam exactiorem eius quod mandat, sublatam.
Quæ quo modo consistit qui videt, plusquam lyncæus est. Aut enim constringendæ con-
scientiæ vigorem non habet, quod præstitum sit credentibus eam posse seruare, aut quod
negligi possit: quorum prius illud non admittunt, etsi maxime admitterent, improprie
tribuitur legi, quod legis executori dari debebat; posterius verò vanam reddit ad moniti-
onem, obiurgationem, correctionem, quam tamen isti manere contendunt. Imperio a porro
actio quæ est, nisi quæ terribilia non parenti minatur? Horrenda sanè lex. Mosis sua decem
ciat transgressoribus: Sed si fides est, ad terrores euangelicos exigua videri queant. Sicut

igitur erat non discedere à communi, recepta, constanti, plana, Ecclesie doctrina, qua Cere-
monialia omnino sublata, moralia verò præcepta penitus integra permanisse, cognoueram.

162. **IUDICIALIA** veluti medium obinent. Quamuis enim sequendi ea necessitas
sit sublata: nemo tamen, si usus ita postulet, & seruare, & ut pro lege seruentur statuere,
prohibetur: dummodo absit Iudaica illa opinio, legem Moysi adhuc vim suam retinere, siue
propter decentem Reip: administrationem ut venturo Messia populus præparetetur, quod
præcipue spectabatur in eorum institutione: siue (quod periculosius est) propter annexam
significationem: cum omnia illi populo, ut testatur Apostolus, in figura contigerint.

163. **QUATVOR** omnino Iudicialium præceptorum fontes siue capita erant; vel enim
ad principem, vel ad ciues, vel ad externos, vel ad domesticos cuiusq; pertinebant. Et principis
quidem cuiusmodi (ut summam dicatur) esse debet electio, quod eius officium, quis honor
esset ei deferendus. Ciuibus verò quid seruandum, in distinctione agrorum, usufructuum,
cura commissarum rerum, & non commissarum, permutatione, alienatione, mutuo, locatione
tam rerum & iumentorum, quam operarum, pignore, fenore, iudicijs, testibus, pœnis homi-
num & bestiarum. Cum externis, siue amicis, per terram eorum iter habentibus, cohabitare
vel etiam ciues fieri & religionem ipsorum assumere volentibus, Idumæis, Egyptijs,
Ammonitis, Moabitjs, Eunuchis, de scortonatis, siue hostibus, tum terræ sibi promissæ in-
fidentibus, tum longius absentibus, quomodo se habere deberent. Cum domesticis postremo,
qua ratione serui tractandi, puniendi, dimittendi; liberi erudiendi in rebus fidei, instituendi
in moribus, vendendi paupertate cogente, vxor ducenda, habenda, dimittenda.

Legis Euangelicæ natura, vis et efficacia, et quare noua dicatur. Cap. 16.

164. **HÆC** fuere Elementa, sub quibus filij Dei adhuc paruuli erant seruientes; Cum
autem venit plenitudo temporis, venit & plenitudo perfectioq; legis, quæ & ipsa lex appel-
lata est; scripta non atramento, sed Dei digito: non deformata in lapidibus sed impressa ta-
bulis cordis carnalibus.

165. **EAM** si definire oporteat, dixerit quispiam non male, esse vim quandam caelestem et
diuinam, mentibus credentium infusam, docentem simul et mouentem ad agendum quæ ad salutem
æternam conducant, verbo sibi uel scripto aditum patefacientem, et sui usum commonstrantem.

166. **QUOD** si alijs quis magis descriptionibus delectetur, potissimum de diuinis lite-
ris sumptis, ut, quod sit lex fidei, aut lex spiritus uitæ, aut lex perfectæ libertatis, aut virtus
Dei in salutem omni credenti, aut charitas diffusa per spiritum in cordibus nostris, aut
charitas de corde puro, conscientia bona & fide non ficta: Suo sane iudicio fruatur, modo nè
absolutissimas putet descriptiones.